

ԼՈՒՍԱՔԵՐ

Լ Ր Ա Գ Ի Ր

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԵՐԵՎԱՆԻ ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ ԵՒ ՇԱՐԱԹ ՕՐԵՐԸ

ՀԱՍՏԵ
ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆ ԼՈՒՍԱՔԵՐ ԼՐԱԳՐԻ
ԳԱՂԱՔԻ
Administration du journal armenien
LOUSSAPER
Boite Postale 868 Le Caire (Egypte)

ԲԱՃՆԵԳԻՆ		
Եղկայտոս Արտատպական		
ՈՂՁ	ՊՐԶ	ՇԻՒՆ
Տարեկան	100	20
Վեցամսեայ	50	10
Երեամսեայ	25	5

ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Կառնակ և զրաժ զրկել վարչութեան հասցեի՝
Չեռագիրները ետ չեն դարձաւիր:
Ծանուցումներու համար մասնաւոր պայմաններ:
Խմբագրատունը կը գտնուի Մանսուր Փաշա Խալիճ, քրամոսկի
գօին վրայ:

ԼՈՒՍԱՔԵՐԻ
Օ Ր Ա Յ Ո Յ Ց
Եւ Շ Յուլիս
Սրբոց Թարգմանչացի մեծոց Սահակայ եւ Մեսրոպայ
Հրատից
Երեւանի մը ընթացքն իր աշ-
քին ուղիղ կը թուի:
Ուր Շ Յուլիս
Պաշտ:

ՓԻՋՈՒԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹԻՒՆ

Թերեւս չկայ ազգ մը որ Ֆիզի-
քական կարողութիւններու և մարմ-
նական կորովի մասին գերազանցէ
Անգլիացիները: Ամեն մարդ կը խոս-
տովանի որ Անգլիացին իր բալուած-
քին ու կեցութեամբ մէջ տարբեր
բան մը ունի, աւելի՛ առնական, ա-
ւելի՛ տիրական, աւելի՛ ուժեղ: Ասոր
զլխաւոր պատճառն է անշուշտ այն հա-
ւատարիմ ուղարկութիւնը զոր Անգ-
լիացին ուրիշ ամեն ազգերէ աւելի
կ'ընծայէ մարմնական մարզանքնե-
րու, բացօթեայ խաղերու, և Ֆիզի-
քական կազմուածքը զարգացնող դա-
նազան պայմաններու:
Եւ սակայն Անգլիացիք տակա-
ւին գոհ չեն իրենց Ֆիզիքական ընդ-
հանուր վիճակէն և այդ պատճառով
խոյզ վերջերս կազմեցին «Ֆիզիքական
կրթութեան և բարեկաւութեան ազ-
գային Դաշնակցութիւնը» (The Na-
tional League for Physical Edu-
cation and Improvement): Այս նոր
ձեռնարկին հեղինակները երեք շա-
բաթ առաջ Լոնտոնի քաղաքային
պալատին (Mansion-house) մէջ յառ-
կապէս գումարուած միմիկին առ-
թիւ յայտարարեցին թէ Անգլիա-
կան նոր սերնդին մարմնական կա-
րողութիւններուն զարգացումը գո-
հացուցիչ վիճակի մէջ չէ, և թէ այդ
մասին ցոյց տրուած անհոգութիւնը
ազգային այնպիսի վտանգ մըն է, ո-
րուն դէմ պէտք է կռուիլ անմիջա-
պէս:
Թէ այս խնդիրը որչափ նկա-
տողութեան և կարեւորութեան առ-

նուած է՝ կը հաստատուի անով ալ
որ անգլիական մեծ թերթերը լրջ-
րէն կը զբաղին անով, և զանազան
թերթերով լինենք կը ներկայացնեն
անոր մասին: Նշանակութեան ար-
ժանի է մանաւանդ «Թայմզ»-ի մէկ
խմբագրականը որուն մէջ կը շեշտուի
այդ շարժումին նշանակութիւնը:
«Մինչեւ հիմա, կ'ըսէ, այնպէս ըն-
դունուած էր որ ազգային բալուած-
չութեան հոգը պէտք է թողուի ինքն
իրեն: Յաճախ, լուսաւորեալ և հայրե-
նասէր անձերէ իսկ ընդունուած վար-
դապետութիւնն այն էր որ բաւական
է եթէ ամեն անձ ինքն իր առողջու-
թեանը հոգ տանի, և պէտք ունե-
ցած ատենը բժիշկը կանչէ: Եւ սա-
կայն հեռագծեալ միօրձի հաւարական
ոյժով... լուրջ կասկած մը ծագե-
ցաւ թէ այս անտարբերութեան քա-
ղաքականութիւնը ազգային տեսա-
կէտով խոհեմակա՞ն է: Եւ քաջատե-
ղեակ անձերու մօտերուն մէջ կաս-
կածները վերածուեցան այն համոզ-
ման թէ այս քաղաքականութիւնը
սխալ է, և թէ առողջութենէ կախ-
եալ ազգային շահերու մասին ցոյց
տրուած անփութութեան վտանգները
մեծ և ծանրակշիւ են:»
Եթէ Անգլիական ազգին համար
այդպէս է իրողութիւնը, հապա ի՞նչ
պէտք է մտածենք մենք մեզի հա-
մար:
Շատ մը աշխարհագիրներ մի-
աբան են վկայելու թէ Հայը Ֆիզի-
քական կատարելութիւններով վրա-
ցիին հետ առաջին տեղը կը զբաւէ
կովկասեան ցեղախումբին մէջ: Հայ
իշխաններու և կաթողիկոսներու փա-
ռահեղ կերպարանքները նկարագրու-
թեան նիւթ եղած են զանազան
պատմիչներու, Բիւզանդեան կայսրու-
թեան հայ զօրազուններուն ոյժն ու
տոկունութիւնը հռչակ հանած են
անցեալի մէջ, և դեռ կէս դար ա-
ռաջ՝ Քրանապի գրագիրուհի մը
Ոլիմպական աստուածներու կը նը-
մանցնէր Վենետիկի մէջ տեսած հա-
յերը: (*)

(*) «Je me souviens d'avoir ran-
contré sur les quais de Venise des
Arméniens presque aussi beaux que
des dieux de l'Olympe»:
George Sand à Franz Listz.

Դժբախտաբար տարբեր է այս
օրուն իրականութիւնը: Հայ ան-
հատին Ֆիզիքական կարողութիւննե-
րը և մարմնական շնորհները, զար-
գանալէ հետո՝ այլասերման շրջանի
մէջ կը տեսնուին: Եւ եթէ այս տը-
խուր իրականութիւնը մասամբ հե-
տեանքն է քաղաքական տալանա-
ներու, զրկանքներու, երկիւղի և չը-
քաւորութեան՝ մասամբ ալ հետեւան-
քըն է տղիտութեան, թողութեան և
անհոգութեան, որոնց համար մե՛նք
միայն պատասխանատու ենք:
Թողունք հեռուները, և իբրեւ
օրինակ՝ աչքի առջեւ բերենք Գահի-
րէի հայ հասարակութեան կեանքը:
Կրնա՞նք ուրանալ որ այսպիսի տաք
կլիմայի մը մէջ, ու ծանրաշար աշ-
խատութիւններու ներքեւ մեր ժողո-
ւրդին ստուար մէկ մասը նշանակու-
թիւն չընծայիր առողջապահութեան
պահանջներուն, ընտրութիւն չը-
նէր յարմարագոյն կերակուրներու
մէջ, և կարեւորութիւն չըտար մար-
կութեան պայմաններուն: Հապա օ-
ղը՝ — միւլլիօրէն կը հոգայ ատոր
մասին, միւլ ձանձրութիւն կը ստանձ-
նէ քաղաքէն դուրս ելլելու, և պը-
տոյանքն ու մարզանքներ կատարե-
լու: Անշուշտ առարկութիւններ պի-
տի ըլլան ատոր դէմ, ծախքի և
երթեւեկի դժուարութիւնները պի-
տի շարունակ մեր առջեւ: — բայց ա-
տով չբացատրուիր խնդիրը: Մենք
արեւելիքներ ենք միշտ, նստողա-
կան վիճակի և դանդաղութեան վար-
ժուած, ու ամենքս ալ, հարուստ ու
աղքատ, ծեր ու երիտասարդ, էրիկ
մարդ ու կին, ուսեալ և անուս, գեռ
չինք գիտեր մարութ օգի մէջ բալե-
լու, վաղելու, երգելու և խաղալու
վայելքը, մինչդեռ անդին՝ սրճարանի
սեղանին վրայ կամ դրացիի մը խո-
ցին մէջ հաւաքուած՝ ժամերով կըր-
նանք խօսիլ, ծխել, խմել, բամբա-
սել, վիճարարիլ, թուղթ խաղալ,
յուզուիլ, կռուիլ, և մէկ խօսքով՝
թունաւորել մեր թոքը, բայցայիւ
մեր կազմուածքը և ախտաւարակ
գոյութիւն մը քաշքշել մինչեւ գե-
րեզման: Եւ եթէ խղճովս հաշիւ
մը ընենք՝ պիտի տեսնենք որ մեր ֆի-
զիքական (միանգամայն՝ բարոյական),

վատթարացման համար վառնուած
ժամերն ու դրա ներքեւ կ'ընթացող
զրօտանքներու դործածութիւն՝ անոնք
բաւական պիտի ըլլային բարեբար
ազգեցութիւն մը թողելու մեր և
մեր զաւակներուն վրայ:
Անգլիացիներուն տուած օրի-
նակը լծող գագաթնէ մեզի որ Ֆիզի-
քական կրթութեան մասին մեր ան-
հոգութիւնը զատապարտելի է և ա-
մեն կերպով վտանգաւոր: «Առողջ
միտք՝ առողջ մարմնի մէջ» խօսքը կը
պարունակէ այնպիսի ճշմարտութիւն
մը, զոր անգիտանալ ներքիլ չէ:
ԱՐՏԱՔԻՆ
ԱՆՍՏՐՈ-ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ
Կացութիւնը բաւական տաքնապալի
է: Հունգարիոյ նախարարապետը չկրցաւ
խորհրդարանին մեծամասնութիւնը համո-
զել որ ընդունին կայսեր խաղաղարարական
յորդորը: Անոնք կը պահանջեն որ Հուն-
գարական զօրաբանակին մէջ հունգարա-
կան զօրաւորներ և նշանակներ գործած-
ուին, և հունգարերէն լեզուով հրաման-
ներ տրուին:
Կայսրը առաջին պահանջումին կը
հաւանի, բայց երկրորդը կը մերժէ, առա-
կելով թէ Չեխերը, Լեհերը և ուրիշ ցե-
ղեր ալ միեւնոյն իրաւունքը կրնան պա-
հանջել իրենց լեզուներուն համար:
ՅԻՄՆԱՆ
Խորհրդարանը, յիսուն նիստէ ետքը
108 քուէի մեծամասնութեամբ հաստատեց
եկեղեցիին բաժանումը պետութենէն, այ-
սինքն Բոնդորտային ջնջումը: Բայց օրի-
նագիծը դեռ ձեռնարկուէն ալ պէտք է վա-
ւերացուի: Խորհրդարանին ընդունած այս
բարեփոխեալ օրինագիծը կաթողիկ եկեղե-
ցիին համար աւելի նպաստաւոր եղաւ քան
Պ. Բոմպի ներկայացուցածը, որովհետեւ
երեսփոխանները լաւ հասկցան որ Յիմն-
ացիները մեծ մասամբ ինչեւ կ'ուզեն կը-
ղերականներու պետական թռչակներուն և
արտօնութիւններուն ջնջումը՝ բայց դեռ
այնչափ հաւատարիմ են կաթողիկոսութեան՝
որ չեն հաւանիր եկեղեցեայ սեփականու-
թիւններուն գրաւումը: Խորհրդարանին մէջ
վերջին խօսողներէ մին, Աբրայ կէյրոյ ը-
սած է թէ «Եկեղեցին պետութեան կարօտ
չէ, ազատութեան կարօտ է»:
ՇՈՒՆԻՏ-ՆՈՐՎԵԼԻԱ
Շուէտի Խորհրդարանը որոշեց որ

5,555,000. Բոլորի դրուի կառավարութեան արամագորութեան ներքեւ, որպէս զի ներկայ տաղանակին տոթիւ հաւանորէն պէտք ըլլալիք միջոցները ձեռք առնուին: Թէեւ շատեր կը պնդեն որ Նորմիլիոյ դէմ զինուորական ցոյց մը անհաւանական է, ասոր հետ մէկ տեղ ըզգաքական միջոցորտը բոլորովին պայծառ ալ չերեւիր:

ՄԻԱՅՑԱԿԱՆ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ

Պ. Ճ. Տ. Բօքֆելը երկու միլիոն Բոլորի նուիրեց Սիբիրիայի Միաց. Նահանգներու կրթական վարչութեան, որպէս զի հասցիւն գործածուի երկրին մէջ բարձրագոյն կրթութիւնը աւելի տարածելու:

Պ. Բօքֆելը նոյնպէս 200,000 Բոլորի նուիրեց Եւրոպի համալսարանին, որ միեւնոյն գումարով շատ մը նուիրեց ստացաւ իր նախկին ընթացաւարտներէն ալ:

Պ. Բօքֆելը քիչ առաջ մէկ միլիոն Բոլորի նուիրեց Հարաւային Նահանգներու կրթական գործին համար, և կը խոստանայ աւելի մեծ գումարներ ալ նուիրել եթէ ասոնք արդիւնաւոր ըլլան:

ԿՐԵՑԷ

Յունիս 30ին ծանր կոիւ մը տեղի ունեցաւ ասպտամբներուն և ուսուցիչներուն միջեւ: Այն օրը առաւել 100 զինուորներ և նաւագներ հետեւին ինքանոթ մը ունենալով ծամբայ ելան, Բօլիւպարի գիւղը գրաւելու համար: Երբ Բօլիւպարի հասան, ասպտամբները փորձեցին անոնց ծամբան կտրելու: Ռուսները կրակ ըրին և միեւնոյն ատեն ուսուցիչները ինքանոթներէն նաւերը և ֆրանսական թորփիւնաւ մը սկսան Մյա Մարինայի առջեւէն ուղարկուելու: Ռուսները գրաւեցին Բօլիւպարի գիւղը:

Հետեւեալ օրը անգլիական ջոկատ մը Բօլիւպարէն Բանտիա գարձաւ: Անոնց մեկնելէն անմիջապէս վերջը ասպտամբները փորձեցին այն տեղը գրաւելու, բայց ֆրանսական Բիւպար յաժաւորակը զանոնք ուղարկեց փախուցու: Այն իրկուն Իտալացիք նաւագներ և կրկու թնդանոթ ցամաք հանցին ներքերը երթալու մտքով: Ասպտամբները գրաւեցին Բիւպար Բանտիան, զոր պարպեր էին Իտալացիք:

ԱԶԳԱՅԻՆ ՀՈՒՐԵՐ

Նախիջեանի գաւառին մէջ գտնուող 800 տունէ բաղկացած Բաղաւու հայ գիւղի բնակիչները կոտորածի ժամանակ բոնի մահմետականութիւնը ընդունած էին: Ասոնց մէկ մասը վերագրած է ազգային կրօնքին:

Թիֆլիզի Հայուհեաց Բարեգործական Ընկերութիւնը այս վերջերս ժողովրդային գրասանք մը սարքելով 1175 րուբլի գումար արդիւնք մը ունեցած է:

Թեհրանի ուսանական դեսպանատունը դարեցուցած է Նոր-Ջուղայի «Լրաբեր» թերթի հրատարակութիւնը: Այդ մասին Առաջին փոխանորդ Բազրատ վարդապետ զիմում ըրած է Պարսից կառավարութեան:

Նոր-Ջուղայի Ազգ. երկսեռ վարժարաններուն Հոգաբարձութիւնը որոշեր է բանալ արհեստագիտական ճիւղ, կեդր. դպրոցի ընդարձակ շէնքին մէջ:

Պրուսայի Շերմաքսեմական վարժարանէն այս տարի 53 հայ աշակերտներ շրջանաւարտ ելած են:

Եգիպտոսի նորընտիր Առաջնորդ Տ. Մկրտիչ վարդ. Աղաւնունի պաշտօնը հաստատող կայս. Ֆէրմանը, դատական նախարարութեանէն յանձնուած է Պատրիարքարանին:

Եգիպտոսի Առաջնորդին պաշտօնը վաւերացող Պէրաթը Պատրիարքարան հասած պահուն, տեղեկութիւն կը տրուի որ Աղեքսանդրիոյ և Գահիրէի Առաջնորդարանի շրջանակներու մէջ կարգադրութիւններ կ'ըլլան նորընտիր առաջնորդին արժանաւայել ընդունելութիւն մը ընելու համար: Թէեւ Եգիպտոսի վերջին փորձերն անհաւանական ազդեցութեամբ և քմահաճոյքներով Տ. Մկրտիչ վ. Աղաւնունի վրայ ազդեցութիւն բանեցնել և վհատեցնելով հրաժարելու հարկադրել զինքը, սակայն և է արդիւնք չեն ունեցած, քանի որ Գաւառ. ժողովը գիտակցօրէն ընտրած էր Առաջնորդը:

Տ. Եգիպտոսի Գաւառ, որ Արմաշ գացած էր, վերագրած է իր առաջնորդական թեմը:

Բարեւէր անձ մը որ չուզեր իր անունը յայտնել, փափաք յայտնել է վերաշինելու Պոլսոյ Մայր վարժարանը, որուն համար 3000 Բոլորի չափ ծախք մը կ'ենթադրուի:

Թիւրք կառավարութեան կարգադրութեամբ գաւառներու մէջ մարդահամարի նոր արձանագրութեան ձեռնարկուած ըլլալով, Եգիպտոսի մէջ ալ տեղի ունեցած արձանագրութիւններէն հասկցուել է որ բաւական թուով ազգայիններ, թէեւ օտարադաւաններու տոմարին մէջ արձանագրուած են, բայց հոգեւոր պէտքերը Հայ Եկեղեցւոյ միջոցաւ կը հայթայթուին, ուստի այդ առթիւ շատեր նորէն Հայ Եկեղեցւոյ տոմարին մէջ արձանագրուել են:

Պատր. Գաւառնորդ Տ. Գաբրիէլ կալիսկ. Երուսաղէմատուն երթալով այցելել է Տ. Գեորգի վարդապետին:

ՏԵՂԱԿԱՆ

Բաղաքական ժողովի գանձապահ Տիար Մարտիրոս Արեան անցած ուրբաթ օրը քաղաքէն մեկնեցաւ Աղեքսանդրիա, այն տեղէն Եւրոպա ուղեւորելու համար:

Զատով կը հաղորդենք որ «Լուսաբեր» վարչութեան անդամ Տիար Համբարձում փափաքեան քանի մը օրէ ի վեր հիւանդացած ըլլալով, բժշկական անօրինութեամբ վաղը Աղեքսանդրիա կը մեկնի: Զուգահեռ ուղեւորելու և մի քանի ամիս հոն մնալու համար Տիկին փափաքեան կ'ընկերանայ իր ամուսնոյն:

Տիար և Տիկին փափաքեանի բազմաթիւ բարեկամներուն հետ մենք ալ քիմապէս կը մտղթենք բարեկամ ծամբորդութիւն և ուրախ վերադարձ:

ՇԻՐԱԿ

Ստացանք «Շիրակ» Յունիս ամսաթիւով, որուն ԲՈՒԱՆԴԱՌԱԹԻՒՆԵՆ է: Վայրկեանը (Գարմիւն) Եւրոպի բոց մը (Յ. Սիմեան), Տարփանքի եւ հրաժեշտի խօսքեր, Գիշտակ (Ա. Երանանան), Թորթում գետու, Բոն շուրջ, Ազգեղական նիշեր և նշաններ (Գ. Ճիւլիէր), Թիւրքահայ բոնի գործիչներ, Տիգրան Թոսպատեան (Շարապան), Սափիւով կերպէ. Կեղծիք (Խոկուհի Հովհան), Գլխաւոր ամսաթիւն կարեւորութիւնը և անոր պակասը մեր մէջ (Մ. Կիւր-

ճեան), Պարսն կառածատէրը (Պարոյր), ԱՄՆԱԿԱՆ, Նշաններ Համիլթոն Բ. — Գիւրգիւր (Վ. Թ.), Հանգէս հանգէսներու (Խաղաղութիւն):

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՎԱՐՇԱՐԱՆԻ ՀՈԳԱՐԱՐՁՈՒԹԵԱՆ Ազգային վարժարանին պէտք եղած վաթսուէն աւելի գրասեղաններու և նստարաններու շինութիւնը նուազուրդի պիտի դուրսի:

Հայ ատաղձագործներէն անոնք որ կը փափաքեն մասնակցիլ նուազուրդին՝ թող հաճին ներկայ գրուելու Առաջնորդարան, յառաջիկայ շաբաթ օրը, իրկուան ժամը 5ին:

Ն Ե Ր Ք Ի Ն

Պատ. Բարլ Բալֆան որ մի քանի ընկերներով Մարտի իր կողմը և Լիբիական անապատը ծամբորդած էր՝ երեւան հանած է այլ և այլ դարաշրջաններու պատկանող գերեզմաններ և արձաններ:

Աղեքսանդրիոյ Ֆրանսական առեւտրական սենեակի Յունիս տեղեկագրէն հետեւեալը կը քաղէ «Բիրաթ» «Եգիպտոս ներածուած ոչխարները գիւսաւորապէս կուգան Մուրիայէն, Կիպրոսէն, փոքր Ասիայէն և Անատոլիէն (Հայաստանէն ըսել կուզէ): Ամենէ աւելի Անատոլիէն եկածները բարձր գին կը գտնեն, որովհետեւ ամեն կերպով Եգիպտոսի մէջ սպառուելու լաւագոյն յարմարութիւնը ունին:

Եգիպտոսի զանազան երկրներէ կը բերուին: Անատոլիէն մեզի կը գրկէ տարուան ամբողջ ընթացքին մէջ: Իստիս Զարան միջոցին միայն, որովհետեւ կենդանիները խոշոր ըլլալուն անոնց առտուրը աւելի ժամանակ կ'առնէ, և մասնաւորապէս տաք եղանակի մէջ մեծ կտորներու վաճառումէն յառաջ գալիք քնասնէրէն կը խորշին:

Յունիսէն յառաջ 12-15000 գրուելու եղ կընդունինք Պաղատաւն և Եփրատի հովիտէն: Այս եղները որ ցամաքէն կը բերուին մինչեւ նաւահանգիստը, զիստորապէս Պէլլուս, բաւական իւրոտ կըլլան երբ իրենց ծամբուն վրայ արածատեղի գտնուի: Ընդհակառակն, շատ նիհար վիճակի մէջ կուգան եթէ ծամբուն վրայ բաւական սնունդ չը գտնեն, չորութեան պատճառով:

Այս ամեն ամենէն լաւ ոչխարները ծախուած են, օխան մինչեւ 8-8 1/2 զրշ. ողջի: Այս գինները հիմա ալ կը շարունակուին լաւ տեսակ ոչխարի միսերու համար, բայց որովհետեւ ամբարն միջոցին սպառու մը քիչ կը նուազի, գիններն ալ ինկած է, թէ օխան 7 զրշ. 10 ոչ պակաս: Անատոլի եղները, որոնց ծանրութիւնը, անոնց մորթի 100էն 105 օխա կուգայ՝ ծախուեցան՝ օխան 7 զրշ. 10 փարայի:

Գ Ի Տ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն Ը

ԱՄՐԴԱԹԻՆ ԱՌՈՂՋՈՒԹԵԱՆ ԹԵՆԱԹԻ Գ. ԳԱՐԵՉՈՒՐ, ՍՈՒՐՁ. ԹԵՆԱԹԻ ԻՆ. Իսկ գարեջուրը խորհրդակցութեամբ փոխանակ գարիի՝ ամեն տեսակ ցորենական արմտիք կը գործածեն, նամանաւոր գետնախնձոր, և գարեջուրի մասնաւոր համար, հոտը ու գոյնն ալ ձեռք բերելու համար:

Մար «ասիտ բերքի, բերքի» ևս, փոխք, բերքի սանթոն» ևս, կը գործածեն:

Գալով մեր սիրական խահուէն, թիւեւ պահ մը զարմանան ուսանող մտածելով որ խահուէն ինչպէս կարելի է խորհել, խահուէն էն ընտիրն ու յարկն ինչպէս եկածն է. բայց առանց ինքնին, նիս խաբելու վստահ ըլլանք թէ ընդհանրապէս Պարսիկայի, Հայկթի, Վենէտիայի, Սլաւոնի, Ժալայի, Մարթինի խահուէներն են որ կը ծախուին իր ինչպէս խահուէներ. ասիկա վստահութեան զեղծում մըն է և ոչ թէ խորհրդակցութիւն, բայց ինքնին հոս չլեւիշանար դժբախտ. բարձր երբ ապրանքը երկար ծամբորդութեան ատեն փոխորդիկ հանդիպի, օրերով ծովու ջուրը ծծելով իր բնական գոյնը ինչպէս նաեւ բաղադրութեան մէկ մասը կը կորսնցնէ մէկ խօսքով գործածելու անյարմար կ'ըլլայ, այն ատեն է որ խորհրդակցութիւնը կը սկսի և հոս է որ գիտութեան աշակցութիւնն անհրաժեշտ կը դառնայ: Խահուէն բնական գոյնը տալու համար արուեստական ներկում ընել պէտք է, ասոր համար քիւրքիւմա, քրօմաթ տը բլօմ, սիւլֆատ տը քիւլիւր՝ խառնուրդի և կամ ա. զօթական աղերու ազդեցութեան տակ կը ձգեն մինչեւ որ իր կորսնցուցած բնական գոյնը վերստանայ, և ապա այդ խորհրդակցութեան խահուէն իր ինչպէս արտադրութիւն շատ անգամ կը ծախեն հրապարակին վրայ:

Նոյնպէս խորհրդակցութեան յարմարագոյն նիւթ մըն է թէյն որուն մոմ քոյնին շնորհիւ ապահովութիւն չկայ, նոյն իսկ երբ ուղղակի ջրի միջոցի կամ ճարտարի վառարաններու ձեռքէն գնուի, որովհետեւ անոնք քիւրքիւմա, որ կը խորհրդակցութեան զոյն տար բոյսերու տեղեկներ աւելցնելով: Խահուէն անցած ատեն վեր-տին կը խորհրդակցութեան տեսակ մը տեղեկութեան որ շատ նւ. մասնութիւն ունի թէյի, որով գոյնը է գանազանեւ ասկէ. նոյնպէս Անգլիայի ծամբուն երբ Եւրոպա գայ, հոն ալ կը խորհրդակցութեան «Էրապ» կոչուած տեղեկութեան կամ հացի ծառի կամ ելակներին տեղեկութեան, որոնք ի հարկին կը գտնուուրդին «քամի» չի փայտող և կամ «կրաքիթ» գոյնը բով:

Խորհրդակցութեան նոյնպէս շաքարէ զէնները, շոքուան, օշարակը (ֆրիւի կիւսէնները, «տրաթէ», պօնպօն, բասթիլ» ևն), որոնք սիրուն տուփերու մէջ վառ գոյններով և բնական ձեւերով մեզի կը ծախուին և մենք միամտօրէն կը գնենք զանոնք, սուղ գիններ կը վճարենք, որովհետեւ «վարձեկեւ են», յարկի են: Համառօտ քանի մը ծանօթութիւններ կարծեմ աւելորդ չեն հաւկցնելու համար թէ ինչ կերպով կը պատրաստուին վարէն եկած այս նուրբ շաքարեղէններն և օշարակները: Անոնց օրինակի համար վարդին օշարակը նախ պարզ օշարակ կը պատրաստեն ուր փոխանակ շաքարի, կիւրքի և սաքարի կը գործածեն, որպէս զի թէ՛ ածան և թէ՛ միշտ թանձր ըլլայ առանց շաքարի կոյտի ձեւացնելու շինքն տակը. այդ պարզ օշարակին վարդի խիստ բնական գոյն մը վարդի հիւթ կ'աւելցնուի և պատրաստած կ'ըլլան վարդի օշարակ, որուն մէջ վարդի հեւքն անգամ չկայ. այս ձեւով կը պատրաստեն գրեթէ բոլոր օշարակները:

ԼՐԱՔԱՂ

Որոշում հաստատել... 120000...

Պրոդ-մեքենայի (գալս-բալս)...

Կոյր կազ և ուրիշ կերպով...

Ի ՆՊԱՍՏ Ս. ԷԶՄԻԱՄՅԱՆԻ

Հեռաճի կարգադրություն... 100, 50, 100...

Հախորդ գումարը 18758.75

Գանձաժողովի շնորհակալություն...

Բանկի և գործադիր տնօրենի պաշտոն...

Միջառնակալ ժամերով պատկած...

Երկրի տնտեսական կյանքի...

Մասնաճյուղի հանձնարարական...

ՑԱՆԿ ԻՆՎԱՍՏԻ

(Ս. Զատիկի առթիվ նուիրում)

Հետևյալ ճանաչողական զբաղմունք...

Տիար Տոթ. Ս. Կիսկի 90 զբաղմունք...

ՀԵՈՒԳՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Բարիկ, 18 Յուլիս. Պ. Վիլիս...

Բեղապատիկ, 18 Յուլիս. Լը...

Բարիկ, 18 Յուլիս. Մանյակ...

Ճիսթ, 18 Յուլիս. Մեքսի...

Պրիլ, 18 Յուլիս. Պրիլ...

Թիւր, և տնտեսական կյանքի...

Միջառնակալ ժամերով պատկած...

Միջառնակալ ժամերով պատկած...

S. S. STEIN... ՀԱԳՈՒՍՏՆԵՐ

Գինեք Զախար Են...

Մոսկովա, 19 Յուլիս. Կառ...

ՍԱԿԱՐԱՆ

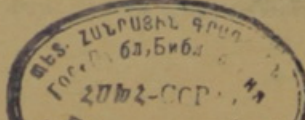
Table with 2 columns: Name, Amount

Table with 2 columns: Name, Amount

Table with 2 columns: Name, Amount

Table with 2 columns: Name, Amount

Table with 2 columns: Name, Amount

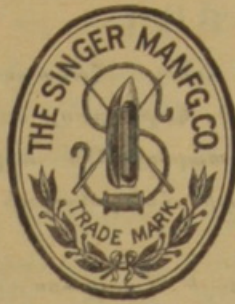

ՍԻՆԿԵՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Կեդրոնատեղի Պրիսթոլ հոթելի դիմաց, մասնաճիւղ Նոր Պաշարի դիմաց:

Գ. Ա. Հ. Ի. Բ. Է.

ՄՈՒՍԲԻ

Իւրաքանչիւր Սինկեր մեքենայի վրայ փըն-տաւ այս վաճառանիշը (marque),
ՔՍԱՆ ՄԻԼԻՕՆ մեքենաներ սպառած,
Սինկերագործի ձրի դասեր և մեքենաներու,
ձրի նորագութիւն գնողներու տան մէջ, վճարէ
ման գիւրուածիւնները: Սինկեր կարի մեքենան
ըլ աշխարհի լաւագոյններն են: (29)

Բարիկ 1901ի Յուլիանդէտին մէջ ԱՌԱՋԻՆ ՄՐՑԱՆԱԿ-Աշխարհի ամենէն Մեծ վարձատրութիւնը: Փափաքողաց ձրի կը զրկուի մեր Յուլիանդէտ ամեն լեզու:

ՎԱՃԱՌԱԿԱՆԱԿԱՆ ՏՈՒՆ ՃՐՎԱՆԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

Negociants—Commissionnaires

ՊԵՏԵՆ - ԷԼ ՍՈՒՐԵՏԵՆ

ԳԱՀԻՐԷ

ՖՈՒԵՆԵՐՈՒ ԳՕԼԷՃԻՆ ԴԻՄԱՑ

ՄԱՍՆԱԿԻ ՈՐ ԶԻԻՂ

ԸՄՊԵԼԻԲՆԵՐՈՒ

Շր. Etournaud & Cie

Cognac

Ժողէֆ Էթուռնո և Ընկ. Գոնիւր:

L. Bezagu & Cie

Bordeaux

Լ. Պէզագիւ և Ընկ. Պոնու:

Garnier—Chevri

Meursault

Կառնիէ և Շըվալիէ: Մէթրոպոլ:

ՏՐ ՄԻՍԱՔ ԶԱՍԼԵԱՆ

ՎԿԱՅԵԱԼ ԼՕՁԱՆԻ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԷՆ

Եւրոպայէն նոր եկած և հաւ-տատուած է Գահիրէ, ի Շարիա Մու-համմէտ Ալի, Խաչատուրեան եղբայր-ներու Կ. Պոլսոյ դեղարանին մօտ:

Հիւանդներ կ'ընդունի ամէն օր
ստաւոտեան ժամը 8—10 իր տան
մէջ, 10 ու կէսէն 12 Ֆակալայի «Ար-չուլոյ» դեղարանը, և կէսօրէն յետոյ
էս մը 3—5 իր տունը:

Վկայեալ աղքատներու ձրի դար-ւանում ամէն օր մինեոյն ժամերուն:

ԾԱԽՈՒ ԳՐԲԵՐ

Լուսաբերի խմբագրատան մէջ:

Ղըշ. ողջ

Ֆրանսահայ նոր Բառագիրք
պատկերազարդ, Գուրտն Լու-սինեան, երկու հատոր

120

History of Armenia. by
Ter Gregor. (Պատկերազարդ
Հայոց պատմ. անգլիերէն)

15

Լուսինեանք, Մելիք Ս.
Դաւիթ Բէկ

5

Կիպրոս Կղզի, Բազուրան

5

Լուսաբեր Հաւաքածոյ, Ա.
Պրակ,

2

Մի Տեսութիւն Կիլիկիոյ
Հայկական իշխանութեան վը-րայ, Բազուրան

12

Քարոզներ, Բարդէն Ծ.
Վարդապետ Կիլիկիականի

10

Կոլտ Բովհանէն Պատ-րիարք, նոյն հեղինակին

13

Ծովք-Տլուք և Հոռմկլայ
նոյն հեղինակին

7

Բառգիրք Հայերէնէ Քրան
սերէն, Գ. Լուսինեան

60

Պատմութիւն Արեւելեան
Խնդրոյ և Սաաֆորդ Հայկա-

18

կան հարցի, Բրոֆ. Կ. Թու-ման

ՏԲԹ. ՕՎԱՏԻԱ

Որ իր ստուգ և փորձառու-թիւնը ստացած է Բարիկի առաջ-նակարգ հիւանդանոցներուն մէջ և որ երեք տարուան միջոցին Գահիրէի մէջ բազմաթիւ յաճախորդներ շա-հած է՝ շատ կարճ ժամանակի մը մէջ կը դարձանէ նոր սկսած կամ հինցած հոստիւնները, շխարհը (կուլթ միլիթէր), միզանցքի կծկումները, փամփշտատապը (սիսթիթ) և ծննդա-կան և միզային գործարաններու հիւանդութեանց հետեւանքները: Կը դարձանէ նաև սիֆիլիսը և մորթային հիւանդութիւնները:

Հիւանդ կ'ընդունի ամեն օր ժա-մը 9—12 կէս օրէ առաջ, և 3—6 կէս օրէ վերջը, իր բնակարանը Մէհմէտ Ալի փողոց, Ամերիկեան գրադարան-աւանդին վրան:

ՀԱՅԿԱԶԵԱՆ

ԳԻՇԵՐՈՅԻԿ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ԼՕՁԱՆ, ԶՈՒԻՑԵՐԻՍ

4րդ տարեշրջան

Լօգանի Հայ կրթարանը առողջ և հիմնական կրթութիւն և դաստի-արակութիւն կուտայ 8—20 տարեկան աշակերտներու: Աղջային կրթութիւ-նը տեղի կ'ունենայ հաստատութեա-նըս մէջ, իսկ եւրոպականը, մեր ան-միջական հոկոյութեան տակ՝ տեղա-կան կառավարական հանրածանօթ դպրոցներուն մէջ:

1905—06 ի շրջանին ձմեռուան վեցամսեան կ'սկսի Սեպտ. 1ին: Անոնք որ լեզուի կամ օր և է ճիւղի մը մէջ տկար են կրնան կանուխ գալ և պատ-րաստուիլ մեղ մօտ:

Ընդունելութեան տարիք՝ 8 էն 15: Վարժարանս այս տարի ալ հինգ աշակերտ պիտի ընդունի մեծ զեղջով: Կշարունակուի հաստատութեան պատկերազարդ ամսաթերթին, Գի-տութեան, բաժանորդագրութիւնը:

Տնօրէն

Մ. ՆԱԼԲԱՆԴԵԱՆ

Հասցէ՝ Տօթ. ի Գիտութիւնս

Institut Armenien

Lausanne, Suisse

ԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ԱՄՍԱԹԵՐՔ

ՀՐԱՏԱՐԱՆԻԹԻՒՆ

ԼՕՁԱՆԻ

ՀԱՅԿԱԶԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՆ

Տարեկան 12 ֆրանք

Վեցամսեայ 7 ֆր.

Բաժանորդագրին կանխիկ է

Յօդուած, թղթակցութիւն և բաժա-նորդագրին զրկել հետեւեալ հասցէին՝

M. NALBA DIAN

Institut Armenien

Lausanne

(Suisse)

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐԿ

LA NEW-YORK

ԱՄԵՆԱՅԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԱԿԱՐԵՒՈՐ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԴՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

Զուտ փոխադարձ, հիմնեալ 1845ին

— օգոստոս —

Կը գործէ 82 կառավարութեանց հոկոյութեան ներքի:

1903 Յունվար 1ին երաշխաւորեալ գոյքն է Ֆրանք 1,827,000,000

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐԿ 812,711 ապահովագրեալ ունի որք կը կազմեն Ընկե-րութիւնը որոնց կը պատկանի բոլոր շահերն 1903ին ապահովագրելոց վճարուած շահաբաժիններու գումարը Ֆրանք 27,670,882:

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐԿԻ տիեզերական բոլոր մինչև հիմա ուրիշ որ եւ է Ընկերութեան մը յանձնուած բոլորներէն աւելի կանխադադի եւ շահաւոր պայմանագրութիւնն է, յանձնուած օրէն սկսեալ անվիճելի է, ըլլայ զբաղման, ճամբորդութեան, մահուան տեսաւ-ներուն եւ պատճառին, անձնապանութեան եւ մինչև իսկ պա-տերազմի առնել: Տիեզերական բոլոր կ'երաշխաւորէ փոխառութիւն-ներ երեք տարի ապահովագրին վճարելէ յետոյ առանց յետագայ ապահովագրին հա չուի առնելու, այս փոխառութեանց գումարները զատ զատ նշանակուած են բոլորին մէջ, 30 օր պայմանաժամ խրաքանչիւր վճարման համար առանց տուկոսի, վճարումները դադ-րեցնելէն մինչև 5 տարի վերադառնալու նշանակելու առանձնաշնորհում, յե-տամնաց ապահովագրները 5 առ 100 տուկոսով հանգերձ վճա-րելով, մէկ տարեվճար ընելէ յետոյ իրաւանց կորուստ կայ: Ապահո-վագրութեան երկտարածութիւնը, բոլորին մէջ նշանակուած ժամանակա-միջոցի մը համար, այն վէս որ այդ ժամանակամիջոցին մէջ եթէ մահ պատահի, ապահովագրեալ գումարը կը հասնուի տարողութեամբ, առանց հաշուի առնելու անվճար մնացած ապահովագրները:

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐԿ 4 առ 100 տուկոսաբեր պայման ալ ունի, որ աշխարհի մէջ ցարդ գտնուած պայմաններէն ամենէն աւելի նպաստաւորն է: Աւելի մանրամասնութեանց համար գրիմիլ «Լուսաբեր» խմբագրատունը:

ՏՕԲԹ. Ի. ՏԵՄԻՐՃԵԱՆ

ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

ՇԱՐԱ ԲԱՄԵԼ, ԹԻԻ 3, ՇԵՓԵՐՏՍ ՀՕԹԵԼԻ ԴԻՄԱՑ

Կը դարձանէ տկուայի և լինտերու ամեն տեսակ հիւանդութիւններ, ելեքտրական և ուրիշ միջոցներով, ըստ նորագոյն և կատարելագործեալ գրութեանց:

Կը պատրաստէ ոսկիէ ակաւներ և կամրջակներ (travaux aux ponts et couronnes) սրոնք առանց արհեստական քիմքի և առանց ամրացու-ցիլ թելի (crochet) կ'ապահովեն արհեստական ակաւներու տուկոսու-թիւնը և տեսականութիւնը:

Նոյնպէս՝ կը պատրաստէ քաւչուէ լինտերով ակաւներ, և առանց ցաւի կը քաւչէ վնասուած ակաւները, լինտերու կամ ընդհանուր ջիզե-րու վայրկեանական թմբութեամբ: Յաճախորդներ կ'ընդունի ամեն օր, առտուան ժամը 9էն—իրիկուան 6ը: